

Udskriftsdato: 14. december 2025

AFG nr 9935 af 22/10/2024 (Gældende)

Selskabs lån til eneanpartshaverens samlevers selskab - Ligningslovens § 16 E

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: 24-1257665

Selskabs lån til eneanpartshaverens samlevers selskab - Ligningslovens § 16 E

A påtænkte at lade sit helejede selskab H1 ApS låne ca. 930.000 kr. til H2 II ApS, der var ejet af A's samlever via H2 ApS. H2 II ApS skulle bruge midlerne til at tilbagebetale et lån til samleveren på samme beløb. Det blev i den forbindelse ønsket bekræftet, at et sådant udlån fra H1 ApS ikke ville udløse beskatning hos A.

I SKM2023. 273. HR fandt Højesteret, at et lån ydet af eneanpartshaverens selskab til eneanpartshaverens kæreste skulle anses for et indirekte lån til eneanpartshaveren, jf. ligningslovens § 16 E.

SKM2019. 377. ØLR angik, om appellant var skattepligtig af et beløb på 3,5 mio. kr. i medfør af ligningslovens § 16 E, stk. 1. Spørgsmålet var i den forbindelse, om et af appellantens ejet selskab gennem et etableret lånearrangement havde stillet midler til rådighed for appellantens hustrus virksomhed. Østre Landsret fandt, at lånekonstruktionen var omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, jf. § 2, idet appellantens selskab reelt havde stillet midler til rådighed for hustruen.

Ved den samlede konstruktion opnåedes på tilsvarende vis som i SKM2019. 377. ØLR, at der blev stillet midler til rådighed for hovedanpartshaver A's samlever. Sådan som sagen forelå oplyst, var der ingen forretningsmæssig begrundelse for H1 ApS' foretagelse af det pågældende udlån, og dette kunne derfor ikke anses for ydet i selskabets interesse. Lånet fra H1 ApS til H2 II ApS skulle alene anses for et udslag af A's personlige relation til samleveren, jf. SKM2023. 273. HR.

Det pågældende udlån fra H1 ApS skulle som følge heraf anses for et indirekte lån til A omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, 1. pkt., hvorfor Skatterådet besvarede spørgsmålet benægtende.

Skatterådsmøde 22. oktober 2024 - SKM2024.532.SR

Offentliggøres i redigeret form

Spørgsmål:

1. Kan Skatterådet bekræfte, at H1 ApS kan yde et lån på 930.000 kr. som angivet nedenfor til H2 II ApS, cvr-nr. (...), uden, at lånet udløser beskatning hos A?
2. Kan Skatterådet bekræfte, at et eventuelt konstateret tab på fordringen, som H1 ApS erhverver mod H2 II ApS ved udlånet angivet i spørgsmål, er fradragsberettiget for H1 ApS, jf. kursgevinstlovens § 3?

Svar:

1. Nej
2. Nej

Beskrivelse af de faktiske forhold

A er ugift samlevende med B på parrets fælles bopæl.

Den 28. februar 2022 stiftede B selskabet H2 ApS med kontant indskud af 90.000 kr. Selskabet fungerer som et holdingselskab. Kopi af H2 ApS' stiftelsesdokument har været forelagt Skattestyrelsen.

Den 1. marts 2022 stiftede H2 ApS datterselskabet H2 II ApS ved kontant indskud af 90.000 kr. Samtidig optog selskabet et konvertibelt lån hos B på 930.000 kr. Kopi af H2 II ApS' stiftelsesdokument, vedtægter og det udstedte konvertible gældsbevis har været forelagt Skattestyrelsen.

Følgende fremgår bl.a. af det udstedte konvertible gældsbrief:

"1 USTEDELSE

1.1 Dette gældsbrief er udstedt som konvertibelt gældsbrief ved stiftelsen af Selskabet dags dato. Generalforsamlingens beslutning ved udstedelsen af dette gældsbrief er optaget i Selskabets vedtægter.

2 RENTE

2.1 Lånet forrentes fra dags dato med 0,75 % p.a. af den til enhver tid værende restgæld. Renten tilskrives hver den 31. december, første gang den 31. december 2022 for det da forløbne tidsrum.

3 ANFORDRINGSVILKÅR

3.1 Lånet er ydet på anfordringsvilkår, og kan på et hvilket som helst tidspunkt opsiges af Långiver til hel eller delvis indfrielse. Såfremt Lånet ikke er krævet indfriet senest den 30. juni 2032, forfalder Lånet fuldt ud til betaling.

4 KONVERTERING

4.1 Den til enhver tid værende restgæld på Lånet kan af Långiver forlanges konverteret, helt eller delvist, til kapitalandele i Selskabet ("Konverteringen"). Konverteringen skal ske senest den 30. juni 2032.

4.2 Anmodningen om konvertering skal fremsendes skriftligt til Selskabets direktør. Konverteringen sker på den sidste dag i den måned, hvor anmodningen er kommet frem til Selskabets direktør.

4.3 Ombytningskursen er 225. Dvs. hvert konvertibelt beløb på 1.000 kr. ret til 444 stk. kapitalandele á nominelt 1 kr.

4.4 Vedrørende Långivers retsstilling, hvis generalforsamlingen forinden Konverteringen træffer beslutning om kapitalforhøjelse, kapitalnedsættelse, udstedelse af nye warrants eller konvertible gældsbriefe, opløsning, fusion eller spaltning, henvises til generalforsamlingens beslutning ved udstedelsen af nærværende gældsbrief som optaget i Selskabets vedtægter."

Baggrunden for selskabsetableringen og udstedelsen af det konvertible gældsbrief var, at B hos hendes daværende arbejdsgiver, H3 ApS, var blevet tilbudt at erhverve anparter i selskabet som led i, at det var blevet overdraget til en ny ejer.

B's ansættelse er nu ophørt pga. nedskæringer. Det er ikke lykkedes at opnå enighed med arbejdsgiveren om, hvilken værdi anparterne for nuværende kan sættes til ved en afhændelse, og derfor er B blevet enig med arbejdsgiveren om, at ejerskabet til de erhvervede anparter uanset hendes ansættelses ophør kan opretholdes indtil videre.

A og B ønsker nu at foretage følgende dispositioner:

1. H1 ApS udlåner 930.000 kr. til H2 II ApS.
2. H2 II ApS indfrier efter påkrav fra B det konvertible gældsbrief.

Udlånet fra H1 ApS til H2 II ApS vil ske på gældsbrief med pantsætningserklæring. Udkast til gældsbrief har været forelagt Skattestyrelsen.

Det bemærkes, at det endelige lånebeløb vil blive tillagt tilskrevne renter på det konvertible gældsbrief. Renterne kan først endeligt opgøres pr. den dato, hvor lånet gennemføres.

Gældsbrevet planlægges forrentet med den til enhver tid gældende diskonto + 4 pct.

Da diskontoen med virkning fra 7. juni 2024 er fastsat til 3,35 pct., vil den samlede forrentning ved gældsbevets udstedelse være 7,35 pct.

Det pågældende lån påtænkes ydet på anfordringsvilkår og forfalder senest til betaling den 31. december 2033.

Til sikkerhed for lånet påtænker H2 II ApS' moderselskab H2 ApS at pantsætte sine nominelt 40.000 kr. kapitalandele i H2 II ApS.

Spørgernes opfattelse og begrundelse

Spørgsmål 1

Ligningslovens § 16 E

Det følger af ligningslovens § 16 E, at:

"Hvis et selskab m.v. omfattes af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, og tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte yder lån til en fysisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævnninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2."

H2 II ApS er ikke en fysisk person og omfattes derfor ikke af bestemmelsen, der kun vedrører lån "*til en fysisk person*". Følgelig omfattes lånet ikke af ligningslovens § 16 E. Dette følger også af Skatterådets afgørelse i SKM2014. 279. SR, hvor et udlån fra en forælders selskab til selskaber ejet af vedkommendes børn ikke var omfattet af bestemmelsen, og Skatterådet udtalte, at "*bestemmelsen kun omfatter lån, der ydes til fysiske personer*."

Udlån til fysiske personer, som er nærtstående til kapitalejeren, udløser derimod beskatning efter ligningslovens § 16 E hos kapitalejeren. Sådanne nærtstående personer er afgrænset i ligningslovens § 2, stk. 2, jf. ligningslovens § 16 H, stk. 6, 3. og 4. pkt., hvoraf følger:

"Som nærtstående anses den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med ægte slægtskabsforhold."

Endvidere er det i praksis fastslået, at udlån til visse andre fysiske personer også kan udløse beskatning efter ligningslovens § 16 E hos kapitalejeren, selvom disse personer ikke omfattes af afgrænsningen af nærtstående. Se fx SKM2023. 273. HR, hvor et lån til kapitalejerens kæreste udløste beskatning efter ligningslovens § 16 E, og SKM2024. 14. SR og SKM2024. 15. SR, hvor lån til søskende udløste beskatning efter ligningslovens § 16 E. Disse sager vedrører alle udlån til fysiske personer.

I nærværende sag sker udlånet til et selskab og ikke til en fysisk person. Derfor omfattes udlånet ikke af ligningslovens § 16 E, som jf. sin ordlyd alene vedrører beskatning af "*lån til en fysisk person*".

Det er i praksis fastslået, at et udlån til et *selskab* kan omfattes af ligningslovens § 16 E, hvis der med udlånet er tilsigtet omgåelse. I SKM2019. 377. ØLR blev foretaget et udlån af kapitalejerens selskab til en tredjemands selskab, som straks videreudlånede beløbet til kapitalejerens ægtefælle. En sådan kunstig konstruktion blev anset for at være et lån direkte fra kapitalejerens selskab til ægtefællen og derfor omfattet af ligningslovens § 16 E.

I nærværende sag foreligger ikke en sådan omgåelse.

Ligningslovens § 16 A

Endelig er der i praksis også, så vidt ses, i én sag fastslået, at et selskabs udlån kan beskattes hos kapitalejeren i medfør af ligningslovens § 16 A, nemlig i SKM2024. 169. BR jf. nærmere herom nedenfor.

Den praksis, som medfører beskatning efter ligningslovens § 16 A omhandler situationer, hvor et selskab endeligt har afholdt udgifter, som anses at være afholdt i kapitalejerens interesse.

Udbyttebeskatning efter ligningslovens § 16 A kan efter bestemmelsens ordlyd ske, hvis der "udloddes" beløb, jf. ordlyden af stk. 2, nr. 1):

"Stk. 2. Til udbytte henregnes:

1) Alt, hvad der af selskabet udloddes til aktuelle aktionærer eller andelshavere, jf. dog stk. 3, og afståelsessummer omfattet af § 16 B, stk. 1."

Dvs. selskabet skal have endeligt afholdt udgifter for eller overført beløb til kapitalejeren - dvs. "udlod-det" - for at beskatning kan ske efter ligningslovens § 16 A.

Hvis der sker *udlån*, er der ikke *udloddet* noget, da selskabet ved udlånet har et krav på tilbagebetaling af lånebeløbet. Det synes derfor allerede af ordlyden modsætningsvist at kunne konkluderes, at *udlån* ikke omfattes af ligningslovens § 16 A og derfor ikke kan beskattes efter den bestemmelse. Det er vel også derfor, at lovgivningsmagten har indført ligningslovens § 16 E, som netop hjemler beskatning af udlån.

Ikke desto mindre blev der i SKM2024. 169. BR gennemført beskatning hos kapitalejeren af et udlån til bekendt af denne med hjemmel i ligningslovens § 16 A. Sagen er helt særlig derved, at der var udlånt et betydeligt beløb på over 12 mio. kr., og at der flere gange var sket nedskrivninger af tilgodehavendet. Netop fordi der blev foretaget nedskrivninger, og selskabets tilgodehavende dermed blev eftergivet/opgivet, kan afgørelsen vel være korrekt, fordi der herved blev *udloddet* beløb. Dette ses af byrettens konkrete begrundelse (repræsentantens understregning):

"Som følge af de store overførsler til JS, manglende gældsbreve el. lign. og ingen tilbagebetaling samt fortsat overførsel trods nedskrivninger af tilgodehavendet, fandtes der ikke have været en reel forretningsmæssig begrundelse for de pågældende udlån, og det var derfor ikke dokumenteret eller tilstrækkelig sandsynliggjort, at pengeoverførslerne skete som udlån eller i øvrigt, at selskabet havde en selvstændig interesse i at stille beløbene til rådighed for JS. Overførslerne må derfor anses for foretaget i A's personlige interesse, hvorfor beløbet anses som maskeret udlodning, jf. ligningslovens § 16 A."

Da de foretagne udlån ikke kunne anses som et reelt udlån, ansås overførslerne for endeligt at være sket som udlodning i stedet og blev beskattet efter ligningslovens § 16 A.

Beskatningen efter ligningslovens § 16 A af udlån fra et selskab må anses alene at kunne ske i helt særlige situationer som den i SKM2024. 169. BR, fordi (i) indførelsen af ligningslovens § 16 E har skabt særskilt og konkret hjemmel til beskatning af udlån, og dermed skal en sådan beskatning ikke ske efter ligningslovens § 16 A, og (ii) ligningslovens § 16 A har været gældende i en lang årrække forud for indførelsen af ligningslovens § 16 E, uden at der ses at være offentliggjort praksis om, at ligningslovens § 16 A generelt hjemler udbyttebeskatning af udlån.

I nærværende sag foretages et reelt udlån fra H1 ApS til H2 II ApS. Der sker ikke omgåelse af regler, og der oppebæres en markedskonform rente på lånet, som er højere end den forrentning, som H1 ApS kan opnå ved placering af midlerne i en bank. Herudover stiller moderselskabet H2 ApS til sikkerhed for lånet pant i anparterne i H2 II ApS, og dermed får H1 ApS indirekte også sikkerhed i H2 II ApS' aktiver, herunder anparterne i H3 ApS.

Et sådan helt reelt og selvstændigt udlån omfattes ikke af ligningslovens § 16 A.

Det gøres herefter gældende, at H1 ApS kan yde det angivne lån til H2 II ApS, cvr-nr. (...), uden, at lånet udløser beskatning hos A, og spørgsmål 1 skal derfor besvares med "Ja".

Spørgsmål 2

Ved gennemførelse af udlånet fra H1 ApS til H2 II ApS erhverver H1 ApS en fordring mod H2 II ApS. Anskaffelsessummen på fordringen svarer til udlånsbeløbet, jf. kursgevinstlovens § 26, stk. 2.

For selskaber følger det af kursgevinstlovens § 3, at gevinst og tab på fordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. I medfør af denne bestemmelse skal H1 ApS således medregne et tab på fordringen mod H2 II ApS i den skattepligtige indkomst.

Tab på koncernfordringer er dog undtaget fra fradragsretten, jf. kursgevinstlovens § 4, stk. 1, hvorefter "Tab på fordringer på koncernforbundne selskaber kan ikke fradrages."

Koncernforbundne selskaber afgrænses i kursgevinstlovens § 4, stk. 2:

"Stk. 2. Ved koncernforbundne selskaber forstås

1) selskaber og foreninger m.v., hvor samme aktionærkreds ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen i hvert selskab,

2) selskaber og foreninger m.v., hvor samme aktionærkreds ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte råder over mere end 50 pct. af stemmerne i hvert selskab"

Aktionærer, som nævnt i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2, anses ved bedømmelsen af aktionærkredsen som én og samme aktionær.

De personer, hvis aktier og stemmer, der skal medregnes, er således oplistet i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2, der angiver:

"Ved afgørelsen af, om den skattepligtige eller dødsboet efter den skattepligtige ejer eller har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i et selskab eller råder eller har rådet over mere end 50 pct. af den samlede stemmевærdi, medregnes aktier, der samtidig tilhører eller har tilhørt den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold."

Oplistningen er udtømmende. I nærværende sag ejes H2 II ApS af B, som er ugift samlevende med A. B omfattes således ikke af personkredsen i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2, og følgelig skal hendes ejer- og stemmeandel i H2 II ApS ikke medregnes hos A.

Da der ikke skal ske identifikation, anses H1 ApS og H2 II ApS ikke for at være koncernforbundne selskaber, da de to selskaber ikke ejes af "samme aktionærkreds" jf. kursgevinstlovens § 4, stk. 2.

Da H1 ApS og H2 II ApS ikke er koncernforbundne selskaber, omfattes udlånet ikke af kursgevinstlovens § 4. Følgelig omfattes udlånet af hovedreglen i kursgevinstlovens § 3.

Det gøres derfor gældende, at et eventuelt konstateret tab på fordringen, som H1 ApS erhverver mod H2 II ApS ved udlånet angivet i spørgsmål 1, er fradragsberettiget for H1 ApS, og spørgsmål 2 skal derfor besvares med "Ja".

Skattestyrelsens indstilling og begrundelse

Spørgsmål 1

Det ønskes bekræftet, at H1 ApS kan yde et lån på 930.000 kr. til H2 II ApS, cvr-nr. (...), uden, at lånet udløser beskatning hos A.

Begrundelse

A ejer 100 pct. af selskabet H1 ApS. Hans samlever B ejer 100 pct. af H2 ApS, der ejer 100 pct. af H2 II ApS.

H2 II ApS er stiftet den 1. marts 2022 ved kontant indskud af 90.000 kr. Samme dato optog selskabet et konvertibelt lån hos B på 930.000 kr.

Det er oplyst, at lånet forrentes med 0,75% p.a. af den til enhver tid værende restgæld, og at renten tilskrives hver den 31. december. Lånet er ydet på anfordringsvilkår og forfalder senest til fuld betaling den 30. juni 2032.

A og B ønsker efter det oplyste at foretage følgende dispositioner:

1. H1 ApS udlåner 930.000 kr. til H2 II ApS (det endelige lånebeløb vil blive tillagt tilskrevne renter på det konvertible gældsbevis. Renterne kan først endeligt opgøres pr. den dato, hvor lånet gennemføres).
2. H2 II ApS indfrier efter påkrav fra B det konvertible gældsbevis.

Det er om det påtænkte udlån fra H1 ApS til H2 II ApS oplyst, at det planlægges forrentet med den til enhver tid gældende diskonto + 4 pct. Diskontoen udgjorde den 7. juni 2024 3,35 pct.

Lånet påtænkes ydet på anfordringsvilkår og forfalder senest til betaling den 31. december 2033.

Til sikkerhed for lånet påtænker H2 II ApS' moderselskab H2 ApS at pantsætte sine nominelt 40.000 kr. kapitalandele i H2 II ApS.

Spørgerne ønsker med spørgsmål 1 bekræftet, at H1 ApS kan yde lånet på 930.000 kr. til H2 II ApS uden, at lånet udløser beskatning hos A.

Ligningslovens § 16 E, stk. 1, 1. pkt., bestemmer, at:

"Hvis et selskab m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, og tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte yder lån til en fysisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2."

H1 ApS, der påtænker at yde det pågældende lån, er et indregistreret anpartsselskab omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen omfatter direkte eller indirekte lån til en fysisk person, når der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af ligningslovens § 2.

Det pågældende lån påtænkes ydet direkte til H2 II ApS, og H1 ApS yder således ikke direkte et lån til en fysisk person.

Repræsentanten har anført, at H2 II ApS ikke omfattes af ligningslovens § 16 E, da denne kun vedrører lån "til en fysisk person". Repræsentanten har i den forbindelse henvist til SKM2014. 279. SR, hvor et udlån fra en forælders selskab til selskaber ejet af vedkommendes børn ikke var omfattet af bestemmel-

sen. Repræsentanten har fremhævet, at det fremgår af afgørelsen, at "bestemmelsen kun omfatter lån, der ydes til fysiske personer."

Skattestyrelsen skal hertil bemærke, at ligningslovens § 16 E også omfatter indirekte lån til fysiske personer. I SKM2014. 279. SR gav de faktiske forhold ikke anledning til at diskutere, hvorvidt de pågældende lån udgjorde indirekte lån til hovedaktionæren.

Spørgsmålet i nærværende sag bliver herefter, om det påtænkte lån kan anses for ydet indirekte til en fysisk person, der har en forbindelse omfattet af ligningslovens § 2 med H1 ApS. Sådan som sagen foreligger oplyst, er det alene A, der har en sådan forbindelse med H1 ApS.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til ligningslovens § 16 E, jf. lovforslag nr. 199, folketingsåret 2011/12, at:

"Efter den foreslåede § 16 E, stk. 1, skal der ske beskatning i de tilfælde, hvor et selskab direkte eller indirekte stiller midler til rådighed for, yder lån til eller stiller sikkerhed for en fysisk eller juridisk person, der har den i ligningslovens § 2 nævnte forbindelse til selskabet.

Det gælder, uanset om lånet m.v. sker på markedsvilkår, og uanset om der stilles betryggende sikkerhed for lånet.

(...)

Bestemmelsen omfatter også lån, der ikke er ydet direkte til en aktionær.

Lån kan f.eks. opstå ved, at selskabet overtager en fordring mod en aktionær, køber et pantebrev udstedt af en aktionær eller låner til nærtstående personer, f.eks. ægtefæller eller børn." (Skattestyrelsens fremhævelser)

I SKM2023. 273. HR fandt Højesteret, at et lån ydet af eneanpartshaverens selskab til eneanpartshaverens kæreste skulle anses for et indirekte lån til eneanpartshaveren, jf. ligningslovens § 16 E. Den fysiske person, der indirekte var ydet et lån til i sagen, var således eneanpartshaveren, og denne blev beskattet i henhold til ligningslovens § 16 E, jf. § 16 A.

Højesteret fandt således, at indirekte lån til eneanpartshaveren også kan opstå ved selskabets lån til eneanpartshaverens øvrige nærtstående udover den kreds af nærtstående, der fremgår af ligningslovens § 2, og at eneanpartshaverens ikke-samlevende kæreste hører til denne øvrige kreds af nærtstående.

Højesterets dom må forstås derhen, at også lån til eneanpartshaverens andre nærtstående kan anses for alene at være ydet i kraft af eneanpartshaverens personlige relation til den nærtstående og dermed et indirekte lån til eneanpartshaveren, medmindre lånet er ydet som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Eneanpartshaveren vil i disse tilfælde blive beskattet af lånet i medfør af ligningslovens § 16 E.

Skatterådet har i SKM2024. 14. SR og SKM2024. 15. SR ligeledes fundet, at et selskabs lån til henholdsvis en eneanpartshavers bror og en eneanpartshavers søster under de foreliggende omstændigheder udgjorde indirekte lån til de respektive eneanpartshavere.

I nærværende sag sker udlånet fra A's selskab H1 ApS til hans kærestes indirekte ejede selskab. Spørgsmålet er herefter, om et sådant udlån på samme vis, som hvis det var ydet direkte til hans kæreste, jf. SKM2023. 273. HR, vil kunne anses for et indirekte lån til A omfattet af ligningslovens § 16 E.

SKM2019. 377. ØLR angik, om appellanten var skattepligtig af et beløb på 3,5 mio. kr. som udbytte i medfør af ligningslovens § 16 E, stk. 1. Spørgsmålet var i den forbindelse, om et af appellantens ejet selskab gennem et etableret lånearrangement havde stillet midler til rådighed for appellantens hustrus virksomhed.

Appellantens selskab havde ydet et ulovligt aktionærlån til appellantens hustru. Dette lån skulle indfries, og hustruen lånte ved en låneaftale af 10. september 2012 3,5 mio. kr. af et uafhængigt selskab. Samme dag lånte det pågældende selskab 3,5 mio. kr. af appellantens selskab. Appellanten og ejeren af det uafhængige selskab var venner og gamle kolleger.

Byretten havde lagt til grund, at de to låneaftaler var indbyrdes afhængige, og at der ikke var nogen forretningsmæssig begrundelse for det uafhængige selskabs udlån til hustruen. Der blev lagt vægt på, at lånet til hustruen fra det uafhængige selskab var ydet på usædvanlige vilkår, og at det uafhængige selskab af likviditetsmæssige grunde ikke kunne yde lånet til hustruen, medmindre selskabet samtidig kunne låne et tilsvarende beløb af skatteyderens selskab, hvorfor midlerne i realiteten kom fra dette selskab. Byretten fandt derfor, at der forelå en situation som omhandlet i ligningslovens § 16 E, stk. 1, jf. § 2, idet skatteyderens selskab reelt havde stillet midler til rådighed for hustruen.

Østre Landsret tiltrådte med nogle yderligere bemærkninger, og i øvrigt af de af byretten anførte grunde, at lånekonstruktionen er omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, jf. § 2, idet appellantens selskab reelt havde stillet midler til rådighed for hustruen. Landsretten anførte, at det ikke kunne føre til en anden vurdering, at det andet selskab ikke havde en sådan forbindelse som nævnt i ligningslovens § 2 med hverken appellantens eller hans hustru, idet bestemmelsen udtrykkeligt også omfatter situationer, hvor midler stilles indirekte til rådighed.

I nærværende sag vil A's selskab H1 ApS yde et lån til H2 II ApS, der er indirekte ejet af hans kæreste B. Midlerne fra det pågældende lån skal benyttes til, at H2 II ApS efter påkrav fra B kan tilbagebetale et konvertibelt lån, som selskabet har optaget hos hende d. 1. marts 2022, og lånet skal beløbsmæssigt svare til H2 II ApS' udlån fra B med tilskrevne renter.

Der er således på tilsvarende vis som i SKM2019. 377. ØLR indbyrdes afhængige transaktioner, der har til formål, at B får betalt det beløb, som H2 II ApS skylder hende.

Ved den samlede konstruktion opnås på tilsvarende vis som i SKM2019. 377. ØLR, at der stilles midler til rådighed for hovedanpartshaver A's samlever B. Sådan som sagen foreligger oplyst, er der ingen forretningsmæssig begrundelse for H1 ApS' foretagelse af det pågældende udlån, og dette kan derfor ikke anses for ydet i selskabets interesse. Lånet fra H1 ApS til H2 II ApS skal efter Skattestyrelsens opfattelse alene anses for et udslag af A's personlige relation til B. Det pågældende udlån fra H1 ApS vil som følge heraf skulle anses for et indirekte lån til A omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, 1. pkt.

Ligningslovens § 16 E, stk. 1, 2. pkt., bestemmer imidlertid, at:

"1. pkt. finder ikke anvendelse på lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, på sædvanlige lån fra pengeinstitutter eller på lån til selvfinansiering som nævnt i selskabsloven § 206, stk. 2." (Skattestyrelsens fremhævelse)

Undtagelsen om lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, omfatter ikke lån uden modydelse, dvs. egentlige lån. Sådanne lån er alene undtaget efter 2. pkt., hvis der er tale om sædvanlige lån fra pengeinstitutter, jf. fx SKM2024. 14. SR og SKM2024. 15. SR, hvor følgende fremgår af begrundelserne:

"Egentlige lån m.m. er kun undtaget fra ligningslovens § 16 E, hvis de er sædvanlige lån ydet fra pengeinstitutter eller lån til selvfinansiering som nævnt i selskabsloven § 206, stk. 2.

Det skyldes, at egentlige lån ikke er omfattet af undtagelsen i § 16 E, 2. pkt., 1. led, om lån, der ydes "som led" i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, da lånet er den eneste disposition. I modsat fald ville undtagelsen i § 16 E, 2. pkt., 2. led, om sædvanlige lån fra pengeinstitutter være overflødig, fordi disse lån allerede ville være omfattet af 1. led.

Det følger også af bemærkningerne til ligningslovens § 16 E, hvoraf det fremgår, at "Bestemmelsen finder ikke anvendelse på lån m.v., der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Det vil f.eks. være lån, der opstår som led i aktionærens almindelige samhandel med selskabet på sædvanlige kreditvilkår."

Da lånet fra H1 ApS er et lån uden modydelse, og H1 ApS ikke er et pengeinstitut, finder undtagelsen i ligningslovens § 16 E, stk. 1, 2. pkt., ikke anvendelse.

A skal herefter beskattes af det påtænkte lån, idet dette udgør et indirekte lån til ham, jf. ligningslovens § 16 E og den gennemgåede praksis herom ovenfor.

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 1 besvares benægtende.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 1 besvares med "Nej".

Spørgsmål 2

Det ønskes bekræftet, at et eventuelt konstateret tab på fordringen, som H1 ApS erhverver mod H2 II ApS ved udlånet angivet i spørgsmål 1, er fradragsberettiget for H1 ApS, jf. kursgevinstlovens § 3.

Begrundelse

Skattestyrelsen har indstillet, at spørgsmål 1 besvares benægtede, idet lånet fra H1 ApS til H2 II ApS efter Skattestyrelsens opfattelse vil være et indirekte lån til A omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, 1. pkt.

I henhold til ligningslovens § 16 E, stk. 1, behandles det pågældende lån som konsekvens heraf efter skattelovgivningens almindelige regler om hævn timer uden tilbagebetalingspligt.

Det ønskes med spørgsmål 2 bekræftet, at et eventuelt konstateret tab på fordringen, som H1 ApS erhverver mod H2 II ApS ved udlånet, er fradragsberettiget for H1 ApS i henhold til kursgevinstlovens § 3.

Af forarbejderne til ligningslovens § 16 E fremgår følgende, jf. lovforslag nr. 199, folketingsåret 2011/12, de specielle bemærkninger (uddrag):

"Hvis et lån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der hverken hos långiver eller låntager foreligger et lån."

Af de almindelige bemærkningers afsnit 3.1.2.2 om forslagets indhold fremgår endvidere følgende (uddrag):

"3.1.2.2. Forslagets indhold

(...)

Hvis et aktionærlån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der foreligger en hævning uden tilbagebetalingspligt. Ved anvendelsen af skattelovgivningen vil der ikke være tale om en fordring henholdsvis gæld." (Skattestyrelsens fremhævelse)

Det pågældende udlån vil således blive anset for en hævning uden tilbagebetalingspligt i skattemæssige relationer, og der vil ikke ved anvendelsen af skattelovgivningen være tale om, at udlånet udgør en fordring for långiver.

Da aktionærlånet ikke for långiver udgør en fordring ved anvendelsen af skattelovgivningen, kan det ikke bekræftes, at et eventuelt konstateret tab på fordringen, som H1 ApS erhverver mod H2 II ApS ved udlånet angivet i spørgsmål 1, er fradragsberettiget for H1 ApS efter kursgevinstlovens § 3.

Skattestyrelsen indstiller på baggrund heraf, at spørgsmål 2 besvares benægtende.

Indstilling

Skattestyrelsen indstiller, at spørgsmål 2 besvares med "Nej".

Skatterådets afgørelse og begrundelse

Skatterådet tiltræder Skattestyrelsens indstilling og begrundelse.

Lovgrundlag, forarbejder og praksis

Spørgsmål 1

Lovgrundlag

Ligningslovens § 2

Skattepligtige,

- 1) hvorover fysiske eller juridiske personer udøver en bestemmende indflydelse,
- 2) der udøver en bestemmende indflydelse over juridiske personer,
- 3) der er koncernforbundet med en juridisk person,
- 4) der har et fast driftssted beliggende i udlandet,
- 5) der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med et fast driftssted i Danmark, eller
- 6) der er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med kulbrintetilknyttet virksomhed omfattet af kulbrinteskattelovens § 21, stk. 1 eller 4,

skal ved opgørelsen af den skatte- eller udlodningspligtige indkomst anvende priser og vilkår for handelsmæssige eller økonomiske transaktioner med ovennævnte parter i nr. 1-6 (kontrollerede transaktioner) i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter. Med juridiske personer i nr. 1 og stk. 3 sidestilles selskaber og foreninger m.v., der efter danske skatteregler ikke udgør et selvstændigt skattesubjekt, men hvis forhold er reguleret af selskabsretlige regler, en selskabsaftale eller en foreningsvedtægt.

Stk. 2. Ved bestemmende indflydelse forstås ejerskab eller rådighed over stemmerettigheder, således at der direkte eller indirekte ejes mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller rådes over mere end 50 pct. af stemmerne. Ved bedømmelsen af, om den skattepligtige anses for at have bestemmende indflydelse

på en juridisk person, eller om der udøves en bestemmende indflydelse over den skattepligtige af en juridisk eller fysisk person, medregnes aktier og stemmerettigheder, som indehaves af koncernforbundne selskaber, jf. stk. 3, af personlige aktionærer og deres nærtstående, jf. ligningslovens § 16 H, stk. 6, eller af en fond eller trust stiftet af moderselskabet selv eller af de nævnte koncernforbundne selskaber, nærtstående m.v. eller af fonde eller truster stiftet af disse. Tilsvarende medregnes ejerandele og stemmerettigheder, som indehaves af andre selskabsdeltagere, med hvem selskabsdeltageren har en aftale om udøvelse af fælles bestemmende indflydelse. Tilsvarende medregnes ejerandele og stemmerettigheder, som indehaves af en person eller et dødsbo, i fællesskab med nærtstående eller i fællesskab med en fond eller trust stiftet af den skattepligtige eller dennes nærtstående eller fonde eller truster stiftet af disse. Som nærtstående anses den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med oprindeligt slægtskabsforhold.

Stk. 3. Ved koncernforbundne juridiske personer forstås juridiske personer, hvor samme kreds af selskabsdeltagere har bestemmende indflydelse, eller hvor der er fælles ledelse.

Stk. 4. En juridisk eller fysisk person anses for udenlandsk, hvis personen er hjemmehørende i en fremmed stat, Færøerne eller Grønland, herunder efter bestemmelserne i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Stk. 5. Ved ændringer i ansættelsen af den skatte- eller udlodningspligtige indkomst i henhold til stk. 1, kan den skattepligtige undgå yderligere følgeændringer (sekundære justeringer) ved at forpligte sig til betaling i overensstemmelse med de i stk. 1 anvendte priser og vilkår. Det er en forudsætning for anvendelsen af 1. pkt., at den påtagne forpligtelse også opfylder de i stk. 1 anførte betingelser. 1. pkt. gælder ikke, i det omfang den påtagne forpligtelse er omfattet af § 16 E. Ved kontrollerede transaktioner med udenlandske fysiske og juridiske personer og faste driftssteder finder 1. pkt. kun anvendelse, såfremt den pågældende udenlandske skattemyndighed foretager en beskatning, der er i overensstemmelse med de priser og vilkår, der er lagt til grund ved ansættelsen af den skattepligtige indkomst i henhold til stk. 1.

Stk. 6. Det er en forudsætning for at nedsætte ansættelsen af den skatte- eller udlodningspligtige indkomst i henhold til stk. 1, at der foretages en korresponderende forhøjelse af den anden part. Det er en forudsætning for forhøjelse af anskaffelsessummer, at der foretages en korresponderende ansættelse af den anden part. Ved kontrollerede transaktioner med udenlandske fysiske eller juridiske personer og faste driftssteder er det en forudsætning, at den korresponderende indkomst medregnes ved indkomstopgørelsen i det pågældende andet land.

Ligningslovens § 16 A, stk. 2, nr. 1)

Stk. 2. Til udbytte henregnes:

1) Alt, hvad der af selskabet udloddes til aktuelle aktionærer eller andelshavere, jf. dog stk. 3, og afståelsessummer omfattet af § 16 B, stk. 1.

Ligningslovens § 16 E

Hvis et selskab m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, og tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte yder lån til en fysisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2. 1. pkt. finder ikke anvendelse på lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, på sædvanlige lån fra pengeinstitutter eller på lån til selvfinansiering som nævnt i selskabsloven § 206, stk. 2. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på sikkerhedsstillelser og på midler, der stilles til rådighed.

Stk. 2. Ved tilbagebetaling af lån m.v., der er beskattet efter stk. 1, medregnes det tilbagebetalte ikke ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst.

Ligningslovens § 16 H, stk. 6

Stk. 1 finder anvendelse, hvis den skattepligtige i fællesskab med nærtstående eller i fællesskab med en fond eller trust stiftet af den skattepligtige eller dennes nærtstående eller fonde eller trusts stiftet af disse kontrollerer et udenlandsk selskab som nævnt i stk. 1. Den skattepligtige anses for at kontrollere et selskab, hvis vedkommende direkte eller indirekte eller i fællesskab med nærtstående ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen i selskabet eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne i selskabet. Som nærtstående anses den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns- og adoptivforhold sidestilles med ægte slægtskabsforhold. Ejerandele og stemmerettigheder, som indehaves af selskabsdeltagere, med hvem den skattepligtige har en aftale om udøvelse af kontrol, eller som indehaves af et selskab eller en forening m.v. som nævnt i § 2, stk. 1, 2. pkt. (transparent enhed), hvori den skattepligtige deltager, medregnes ved opgørelsen i 2. pkt.

Selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1

Skattepligt i henhold til denne lov påhviler følgende selskaber og foreninger mv., der er hjemmehørende her i landet:

- 1) indregistrerede aktieselskaber og anpartsselskaber,

Forarbejder

Lovforslag nr. 199, folketingsåret 2011/12

Det fremsatte lovforslag ved 1. behandlingen

"2. Efter § 16 D indsættes:

»§ 16 E. Hvis et selskab m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, samt tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte stiller midler til rådighed for, yder lån til eller stiller sikkerhed for en fysisk eller juridisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævnninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2. 1. pkt. finder ikke anvendelse for lån m.v., der ydes m.v. som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, eller for sædvanlige lån fra pengeinstitutter. 1. pkt. finder heller ikke anvendelse, hvis udbytte fra det långivende til det låntagende selskab er skattefrit efter selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, eller beskatningen af udbytte vil skulle frafaldes eller nedsættes efter bestemmelserne i direktiv 2011/96/EU om en fælles beskatningsordning for moder- og datterselskaber fra forskellige medlemsstater eller en dobbeltbeskatningsoverenskomst med den pågældende stat, Færøerne eller Grønland.

Stk. 2. Ved tilbagebetaling af lån, der er beskattet efter stk. 1, medregnes det tilbagebetalte beløb ikke ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst.«"

De specielle bemærkninger til det fremsatte lovforslag (uddrag)

"Efter den foreslåede § 16 E, stk. 1, skal der ske beskatning i de tilfælde, hvor et selskab direkte eller indirekte stiller midler til rådighed for, yder lån til eller stiller sikkerhed for en fysisk eller juridisk person, der har den i ligningslovens § 2 nævnte forbindelse til selskabet.

Det gælder, uanset om lånet m.v. sker på markedsvilkår, og uanset om der stilles betryggende sikkerhed for lånet.

Beskatning efter den foreslåede § 16 E, stk. 1, omfatter således en del af de lån, der er i strid med selskabslovens § 210, stk. 1. Det gælder f.eks. lån til hovedaktionærer, mens f.eks. lån til mindretalsaktionærer og ledelsesmedlemmer ikke nødvendigvis vil være omfattet af den foreslåede § 16 E.

Bestemmelsen omfatter også lån, der ikke er ydet direkte til en aktionær.

Lån kan f.eks. opstå ved, at selskabet overtager en fordring mod en aktionær, køber et pantebrev udstedt af en aktionær eller låner til nærtstående personer, f.eks. ægtefæller eller børn.

Den foreslåede bestemmelse omfatter lån m.v., der er ydet af selskaber m.v., der er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, dvs. indregistrerede aktieselskaber og anpartsselskaber samt andre selskaber, i hvilke ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og som fordeler overskuddet i forhold til deltagernes i selskabet indskudte kapital.

Bestemmelsen omfatter også lån, der er ydet af udenlandske selskaber, som må anses for at svare til de selskaber, der er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Beskatning finder kun sted i de tilfælde, hvor der mellem långiver og låntager er en forbindelse, der er omfattet af ligningslovens § 2. Dette er f.eks. tilfældet, hvor låntager alene, sammen med sine nærtstående eller sammen med andre aktionærer, med hvem låntager har en aftale om udøvelse af fælles bestemmende indflydelse, direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne i det långivende selskab.

Beskatning sker, uanset om lånet ydes til en fysisk eller juridisk person. Dette skal bl.a. imødegå, at en hovedaktionær ikke får lånet direkte fra sit selskab, men indskyder et mellemliggende selskab som formel låntager.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse på lån m.v., der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Det vil f.eks. være lån, der opstår som led i aktionærens almindelige samhandel med selskabet på sædvanlige kreditvilkår.

Bestemmelsen finder heller ikke anvendelse på sædvanlige lån fra pengeinstitutter. En aktionær med en bestemmende aktiepost i et pengeinstitut kan derfor optage et sædvanligt banklån i dette pengeinstitut.

Beskatning sker ikke i de tilfælde, hvor der er tale om lån mellem to selskaber, og hvor et evt. udbytte ville have været skattefrit efter bestemmelsen i selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2. Det samme gælder, hvis beskatningen af et evt. udbytte ville skulle frafaldes eller nedsættes efter bestemmelserne i moder/datterselskabsdirektivet, jf. direktiv 2011/96/EU eller efter en dobbeltbeskatningsoverenskomst med den stat, hvor det långivende selskab er beliggende."

Ændringsforslag fremsat ved 2. behandlingen

"2. Efter § 16 D indsættes:

»§ 16 E. Hvis et selskab m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, og tilsvarende selskaber m.v. hjemmehørende i udlandet direkte eller indirekte yder lån til en fysisk person, behandles lånet efter skattelovgivningens almindelige regler om hævnninger uden tilbagebetalingspligt, forudsat at der mellem långiver og låntager er en forbindelse omfattet af § 2. 1. pkt. finder ikke anvendelse på lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition, på sædvanlige lån fra pengeinstitutter

eller på lån til selvfinansiering som nævnt i selskabsloven § 206, stk. 2. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på sikkerhedsstillelser og på midler, der stilles til rådighed.

Stk. 2. Ved tilbagebetaling af lån m.v., der er beskattet efter stk. 1, medregnes det tilbagebetalte ikke ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst.«"

Bemærkningerne til ændringsforslaget i betænkningen

"Til nr. 2

Det foreslås for det første, at beskatning af aktionærlån ikke skal omfatte lån til juridiske personer.

Det fremsatte lovforslags formål er at fjerne incitamentet til at optage aktionærlån i stedet for at udbetale skattepligtig løn eller udbytte. Målgruppen for beskatningen er først og fremmest personer, der kan udnytte deres bestemmende indflydelse til at vælge, om løn eller udbytte skal udbetales i form af skattefri lån.

Beskatningen omfatter imidlertid ifølge det fremsatte lovforslag også lån til selskaber, hvis det låntagende selskab ikke opfylder betingelserne for at modtage skattefrit udbytte fra det långivende selskab efter selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2. Beskatning sker også, hvis udbyttebeskatning ikke skal frafalde eller nedsættes efter moder-/datterselskabsdirektivet eller efter en dobbeltbeskatningsaftale. Formålet med at lade selskaber være omfattet af beskatningen er at imødegå, at en hovedaktionær ikke får udbetalt lånet direkte fra sit selskab, men indskyder et mellemliggende selskab som formel låntager.

Det har vist sig, at beskatning af aktionærlån mellem koncernforbundne selskaber vil ramme bredere end tiltænkt. Det vil især besværliggøre intern finansiering i koncerner med datterselskaber i lande, som Danmark ikke har indgået dobbeltbeskatningsaftaler med, selvom långivningen udelukkende er forretningsmæssigt begrundet.

Derfor foreslås det, at beskatning af aktionærlån ikke skal omfatte lån til juridiske personer.

Det vil fortsat være muligt at ramme omgåelsestilfælde og beskatte lån til en personlig hovedaktionær, der indskyder ét eller flere selskaber mellem sig og det långivende selskab, idet beskatningen også omfatter lån, der indirekte ydes til en personlig aktionær med bestemmende indflydelse i selskabet.

(...)"

Praksis

SKM2023. 273. HR

Højesteret fandt, at et lån ydet af hovedanpartshaverens selskab til hovedanpartshaverens kæreste skulle anses for et indirekte lån - og dermed for en skattepligtig hævning - til hovedanpartshaveren, jf. ligningslovens § 16 E, jf. § 16 A.

Følgende fremgår af Østre Landsrets præmisser, som Højesteret tiltrådte, idet det bemærkes, at A er hovedanpartshaver i G1 - ApS og MG er A's kæreste:

"G1 - ApS ydede den 17. juni 2014 et lån på 296.503 kr. til MG, som A på daværende tidspunkt ventede barn med. Skatteministeriet har gjort gældende, at beløbet i medfør af ligningslovens § 16 E, jf. § 16 A, er skattepligtigt for A, idet det må anses for indirekte at være ydet til hende.

Efter ligningslovens § 16 E, stk. 1, behandles et selskabs udlån, der direkte eller indirekte ydes til en fysisk person, som udgangspunkt efter skattelovgivningens almindelige regler om hævninger uden

tilbagebetalingspligt, hvis der mellem långiveren og låntageren er en forbindelse, der er omfattet af ligningslovens § 2.

A er eneanpartshaver i G1 - ApS og har således den i ligningslovens §2 omhandlede bestemmende indflydelse på G1 - ApS. Lånet er ydet til MG, der ubestridt ikke har en relation som omhandlet i bestemmelsen til hverken A eller G1 - ApS. Spørgsmålet er herefter, om lånet som anført af Skatteministeriet i medfør af ligningslovens § 16 E, stk. 1, kan anses for at være et indirekte ydet lån fra G1 - ApS til A.

A har herved gjort gældende, at ligningslovens § 16 E alene omfatter lån til hovedanpartshaveren selv samt til personer, der har den i ligningslovens § 2, stk. 2, 5. og 6. pkt., nævnte relation til hovedanpartshaveren i det långivende selskab, og at lånet til MG ikke samtidig kan anses som et indirekte lån til hende, idet der er realitet i låneforholdet.

Det fremgår af forarbejderne til ligningslovens § 16 E, stk. 1, at bestemmelsen også omfatter lån, der ikke er ydet direkte til en aktionær, og at lån "f.eks. [kan] opstå ved, at ... selskabet låner til nærtstående personer, f.eks. ægtefæller eller børn".

De angivne eksempler kan ikke anses for en udtømmende beskrivelse af, i hvilke tilfælde et indirekte lån kan anses for ydet til en hovedanpartshaver. Der er således hverken i bestemmelsens ordlyd eller forarbejder støtte for en antagelse om, at indirekte lån til en hovedanpartshaver alene kan ske ved, at der ydes et lån til den pågældendes nærtstående som omhandlet i ligningslovens § 2, stk. 2, 5. og 6. pkt.

Ved vurderingen af, om det omtvistede lån herefter kan anses for indirekte at være ydet til A, lægges det efter bevisførelsen til grund, at MG på lånetidspunktet netop havde opnået gældssanering, og at lånet blev ydet uden sikkerhedsstillelse og til en rente på kun 3 % p.a. Det kan endvidere lægges til grund, at A og MG i cirka halvandet år op til da havde været i et kærestelignende forhold, at A den 6. juli 2014 nedkom med sin og MG søn, og at de fik fælles folkeregisteradresse den 1. oktober 2015.

Landsretten finder, at lånet, der ubestridt ikke vedrører selskabets drift eller forhold i øvrigt, ikke kan anses for en sædvanlig forretningsmæssig disposition, og at det ikke er ydet i selskabets interesse. Det må herefter lægges til grund, at lånet alene er ydet i kraft af As personlige relation til MG. Det forhold, at A og MG ikke boede sammen på tidspunktet for lånets afgivelse, kan ikke føre til en anden vurdering.

Landsretten finder på denne baggrund, at det omtvistede lån skal anses for at have passeret As økonomi og dermed for også at være ydet indirekte til hende. Lånet skal derfor behandles efter skattelovgivningens almindelige regler om hævnninger uden tilbagebetalingspligt, og A er derfor skattepligtig af beløbet, jf. ligningslovens § 16 E, stk. 1, 1. pkt., jf. § 16 A, stk. 1 og stk. 2, nr. 1.

Det kan ikke føre til en anden vurdering, at det pågældende lån reelt er ydet til MG og er delvist tilbagebetalt. Det bemærkes herved, at det fremgår af forarbejderne til ligningslovens § 16 E, at der skal ske beskatning, uanset om lånet sker på markedsvilkår, og uanset om der stilles betryggende sikkerhed for lånet, og at skattepligten indtræder allerede i forbindelse med lånets udbetaling."

SKM2019. 377. ØLR

Sagen angik, om appellant var skattepligtig af et beløb på 3,5 mio. kr. som udbytte i henhold til ligningslovens § 16 E, stk. 1. Spørgsmålet var i den forbindelse, om et af appellantens ejede selskab gennem et etableret lånearrangement havde stillet midler til rådighed for appellantens hustrus virksomhed.

Appellantens selskab havde ydet et ulovligt aktionærlån til appellantens hustru. Dette lån skulle indfries, og hustruen lånte ved en låneaftale af 10. september 2012 3,5 mio. kr. af et uafhængigt selskab. Samme

dag lånte det pågældende selskab 3,5 mio. kr. af appellantens selskab. Appellanten og ejeren af det uafhængige selskab var venner og gamle kolleger.

Byretten havde lagt til grund, at de to låneaftaler var indbyrdes afhængige, og at der ikke var nogen forretningsmæssig begrundelse for det uafhængige selskabs udlån til hustruen. Der blev lagt vægt på, at lånet til hustruen var ydet på usædvanlige vilkår, og at det uafhængige selskab af likviditetsmæssige grunde ikke kunne yde lånet til hustruen, medmindre selskabet samtidig kunne låne et tilsvarende beløb af skatteyderens selskab, hvorfor midlerne i realiteten kom fra dette selskab. Byretten fandt derfor, at der forelå en situation som omhandlet i ligningslovens § 16 E, stk. 1, jf. § 2, idet skatteyderens selskab reelt havde stillet midler til rådighed for hustruen.

Østre Landsret tiltrådte med nogle yderligere bemærkninger, og i øvrigt af de af byretten anførte grunde, at lånekonstruktionen er omfattet af ligningslovens § 16 E, stk. 1, jf. § 2, idet appellantens selskab reelt havde stillet midler til rådighed for hustruen. Landsretten anførte, at det ikke kunne føre til en anden vurdering, at det andet selskab ikke havde en sådan forbindelse som nævnt i ligningslovens § 2 med hverken appellant eller hans hustru, idet bestemmelsen udtrykkeligt også omfatter situationer, hvor midler stilles indirekte til rådighed.

SKM2024. 169. BR (Anket til Østre Landsret)

A var direktør i selskabet G1-virksomhed, der ejede datterselskabet G1-virksomhed. G1-virksomhed ejes af A og hans to voksne børn med henholdsvis 10%, 45% og 45%. A har 52,64% af stemmerettighederne og selskabet tegnes af ham som direktør.

Det er ubestridt, at der i perioden fra 2010 til og med 2017 hvert år blev overført et beløb fra G1-virksomhed til JS. Spørgsmålet i sagen var først og fremmest, om de pågældende beløb var lån med tilbagebetalingsforpligtelse, og hvis det ikke var tilfældet, hvilken betydning dette kunne tillægges.

Følgende fremgår bl.a. af byrettens præmisser:

"Efter ligningslovens § 16 A, stk. 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst alt, hvad der udloddes til aktionærer.

Som anført blandt andet i Højesterets afgørelse gengivet i U. 1999.1994H kan en ejer beskattes af maskeret udbytte selv om fordelingen ikke tilfalder den pågældende personligt.

A har ifølge sin forklaring via sine selskaber finansieret mange projekter via overførsel af beløb til forskellige personer og firmaer. Det er efter hans forklaring i vidt omfang sket mundtligt med eller uden aftaler om renter og afdrag. Han har videre forklaret, at lånene blev tilbagebetalt, og at selskaberne har fået del i fortjenester.

Dette er imidlertid ikke tilfældet for så vidt angår G1-virksomhed' overførsel af beløb til JS. Disse overførsler, der har fundet sted i perioden 2010 til 2017, er i intet tilfælde tilbagebetalt eller har givet overskud. Der er endvidere ikke fremlagt dokumentation for reelle forretnings- og investeringsmæssige interesser i forbindelse med overførslerne, der tvært imod - ifølge den "aftale om anfordringslån" der er underskrevet i 2016 - i meget vidt omfang (skønsmæssigt 10 mio. kr. ud af det samlede beløb på ca. 16,6 mio. kr.) er anvendt privat af JS. Det fremgår videre af A's forklaring, at han fra starten vidste, at JS havde meget vanskelige økonomiske forhold. Han har i øvrigt forklaret, at han ikke har været bange for at komme ud for tab, men at han altid har sørget for, at hans investeringer skete via selskaberne. A har givet indtryk af, at han kunne låne penge til hvem han ville, og han har i sit processkrift gjort gældende, at det er uden betydning, hvad en låntager har brugt lånet til. Retten har på det grundlag opfattet det sådan, at beløbene reelt har passeret A's økonomi.

Retten lægger til grund, at der ikke blev udarbejdet låneaftaler, gældsbreve eller andre aftaler parterne imellem i forbindelse med lånene i de år, denne sag vedrører. Den omstændighed, at der i 2008 var underskrevet håndpantsettningserklæringer og lånedokumenter, ændrer ikke herved. Det ændrer heller ikke på rettens vurdering af de manglende samtidige dokumenter, at JS i juni 2016 underskrev en aftale om tilbagebetaling, eller at JS's selskab, G8-virksomhed den 5. juni 2020 til G1-virksomhed sendte et brev vedrørende "vort partnerskab fra 2006 til 2015". Endvidere er det uden betydning, at G1-virksomhed' daværende advokat i et brev til JS af 15. marts 2023 opgjorde gælden til 16.671.167 kr. Retten har herved lagt vægt på, at disse breve - i det omfang de overhovedet vedrører de relevante fysiske og juridiske personer - i vidt omfang er udarbejdet i forbindelse med eller til brug for denne sag, og at der i hvert fald ikke er tale om låneerklæringer, der er tidsmæssigt sammenfaldende med de overførte beløb.

Der blev hvert år foretaget en betydelig nedskrivning af tilgodehavendet i G1-virksomhed' regnskab. I regnskabsåret 2010/2011 blev der nedskrevet med ca. 2,2 mio. kr., og de følgende år blev årets overførsel fuldt ud nedskrevet, således at den bogførte værdi af gælden fra JS til selskabet siden 2011 blev fastholdt på et beløb på 2 mio. kr. Nedskrivningerne skal ses sammenhæng med, at selskabets revisor f.eks. i 2015/2016 anførte, at "... der er usikkerhed knyttet til værdiansættelsen af dette tilgodehavende..."

På dette grundlag finder retten, at der ikke har været en reel forretningsmæssig begrundelse for de pågældende udlån, og det er derfor ikke dokumenteret eller tilstrækkelig sandsynliggjort, at pengeoverførslerne skete som udlån eller i øvrigt, at selskabet havde en selvstændig interesse i at stille beløbene til rådighed for JS. Overførslerne må derfor anses for foretaget i A's personlige interesse, hvorfor beløbet som anført af Landsskatteretten skal anses som maskeret udlodning, jf. ligningslovens § 16 A."

SKM2024. 15. SR

Selskabet ønskede at yde et lån på markedsvilkår til eneanpartshaverens søster. Spørgerne ønskede bekræftet, at lånet kunne ydes, uden at lånet medførte hel eller delvis skattepligt for eneanpartshaveren. Det var spørgernes opfattelse, at lånet ikke var omfattet af ligningslovens § 16 E, da søskende ikke var omfattet af kredsen af nærtstående i ligningslovens § 2. Det var Skatterådets opfattelse, at lånet måtte anses for alene at blive ydet i kraft af eneanpartshaverens personlige relation til sin søster og dermed for at blive ydet indirekte til eneanpartshaveren. Eneanpartshaveren ville derfor være skattepligtig af låneprovenuet. Skatterådet bemærkede endvidere, at hvis det efter en konkret vurdering måtte lægges til grund, at lånet til eneanpartshaverens søster reelt blev ydet uden tilbagebetalingspligt, og låneprovenuet derfor var en gave til eneanpartshaverens søster, ville også eneanpartshaverens søster være skattepligtig af låneprovenuet. Skatterådets afgørelse offentliggjort som SKM2020. 180. SR, hvor et lån fra et anpartsselskab til eneanpartshaverens bror ikke var omfattet af ligningslovens § 16 E, måtte anses for underkendt med Højesterets dom i SKM2023. 273. HR.

SKM2024. 14. SR

Selskabet ønskede at yde et rentefrit personalelån på anfordring til eneanpartshaverens bror, der var ansat i selskabet. Spørgerne ønskede bekræftet, at lånet kunne ydes, uden at der skete beskatning af andet end differencen til referencerenten. Det var spørgernes opfattelse, at eneanpartshaverens bror var at betragte som ansat og derfor havde ret til personalegoder i form af personalelån på lige vilkår med alle andre. Det var Skatterådets opfattelse, at lånet måtte anses for alene at blive ydet i kraft af eneanpartshaverens personlige relation til sin bror og dermed for at blive ydet indirekte til eneanpartshaveren. Eneanpartshaveren ville derfor være skattepligtig af låneprovenuet. Skatterådet bemærkede endvidere, at hvis det efter en konkret vurdering måtte lægges til grund, at lånet til eneanpartshaverens bror reelt blev ydet uden tilbagebetalingspligt, og låneprovenuet derfor var en gave til eneanpartshaverens bror, ville også eneanpartshaverens bror være skattepligtig af låneprovenuet. Skatterådets afgørelse offentliggjort som

SKM2020. 180. SR, hvor et lån fra et anpartsselskab til eneanpartshaverens bror ikke var omfattet af ligningslovens § 16 E, måtte anses for underkendt med Højesterets dom i SKM2023. 273. HR.

SKM2014. 279. SR

Skatterådet bekræftede, at lån fra A A/S til de udspaltede selskaber ejet af A's børn ikke vil være omfattet af ligningslovens § 16 E, idet bestemmelsen kun omfatter lån, der ydes til fysiske personer.

Den juridiske vejledning 2024-2, afsnit C. B. 3.5.3.3 Aktionærlån (uddrag)

"Undtagelser

Der gælder følgende undtagelser:

1. Lån, der ydes som led i en sædvanlig forretningsmæssig disposition
2. Sædvanlige lån fra pengeinstitutter eller
3. Lån til selvfinansiering som nævnt i selskabslovens § 206, stk. 2.

Ad. 1

Det vil fx være lån, der opstår som led i aktionærens almindelige samhandel med selskabet på sædvanlige kreditvilkår. Skattestyrelsen vil derfor som udgangspunkt ikke beskatte lån, der ydes som led i en disposition med fx selskabets eneaktionær, hvis selskabet allerede løbende yder lån som led i tilsvarende dispositioner på tilsvarende vilkår med uafhængige tredjemænd.

Skattestyrelsen vil dog efter en konkret vurdering kunne nå frem til, at lånet alligevel skal beskattes. Det vil fx være tilfældet, hvis omfanget af dispositionerne med uafhængige tredjemænd er så ringe, at de ikke kan tillægges betydning.

Hvis der omvendt er tale om en enkeltstående disposition, som selskabet ikke tidligere har gennemført med uafhængige tredjemænd, må der foretages en konkret vurdering af, om selskabet ville foretage tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd.

Hvis et selskab fx sælger en fast ejendom til selskabets hovedaktionær og i den forbindelse yder lån via et sælgerpantebrev, er det ikke en betingelse, at selskabet også har solgt fast ejendom til en eller flere uafhængige tredjemænd. Derimod er det en betingelse, at det er sædvanligt med sælgerpantebreve ved den konkrete type handler, at salget må antages at være i selskabets interesse, at det må anses for dokumenteret, at et tilsvarende sælgerpantebrev ville indgå i en tilsvarende handel med en uafhængig tredjemand, at selskabet ville indgå tilsvarende handler med en uafhængig tredjemand, og at der i givet fald er optaget maksimal ekstern finansiering (realkreditlån eller lignende). Om dette er tilfældet må bero på en konkret vurdering.

Er der tale om, at selskabet sælger driftsaktiver eller omsætningsaktiver til hovedaktionæren mv. og samtidig helt eller delvis låner hovedaktionæren mv. til købet, vil lånet blive beskattet, medmindre selskabet sædvanligvis har tilsvarende transaktioner med uafhængige tredjemænd.

Hverken selskabers formueforhold og forrentningsmuligheder eller låntagers privatøkonomiske forhold er afgørende for, hvorvidt en disposition kan anses for at være en sædvanlig, forretningsmæssig disposition.

Udstedelse af aktier, hvor aktiekapitalen kun er delvist indbetalt, er ikke omfattet af reglerne om beskatning af aktionærlån, hvis den konkrete aktieudstedelse i øvrigt sker på sædvanlige vilkår. Se L199, bilag 13.

Et lån er ikke sædvanligt, blot fordi det fx er bogført på mellemregningskontoen. Der skal foretages en konkret vurdering af hvert enkelt lån. Se L199, bilag 11 og 14.

Lån uden modydelse, dvs. egentlige lån m.m., er kun undtaget fra beskatning efter § 16 E, hvis de er sædvanlige lån ydet fra et pengeinstitut. Det skyldes, at egentlige udlån ikke er omfattet af undtagelsen i § 16 E, 2. pkt., 1. led, om lån, der ydes "som led" i en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Se fx SKM2014. 15. SR.

(...)

Lån til hovedaktionærens nærtstående

En låntager, som ikke selv har bestemmende indflydelse i selskabet, men er nærtstående - fx ægtefælle - til en aktionær med bestemmende indflydelse, omfattes i kraft af henvisningen til LL § 2 også af LL § 16 E.

Hvis en sådan låntager hverken er aktionær eller ansat i selskabet, kan vedkommende ikke beskattes af maskeret udbytte eller løn. En hævning uden tilbagebetalingspligt til en sådan person kan efter praksis anses for at have passeret den nærtstående aktionær med bestemmende indflydelse. I en sådan situation vil der skulle ske beskatning hos aktionæren af udbytte eller løn.

Mellem ægtefæller vil der ikke skulle ske yderligere beskatning, men i andre tilfælde vil det afhængigt af relationen mellem parterne kunne forekomme, at også låntageren bliver skattepligtig, som hvis låntageren havde modtaget et beløb uden tilbagebetalingspligt fra selskabet.

(...)

Lån til nærtstående, der ikke ejer aktier

Den låntager, der slet ikke ejer aktier, vil således ikke kunne blive omfattet af LL § 16 E, selv om han er nærtstående til en, der udøver bestemmende indflydelse. Det fremgår også af de specielle bemærkninger, at "hvis en sådan låntager hverken er aktionær eller ansat i selskabet, kan vedkommende ikke beskattes af maskeret udbytte eller løn".

Selskabets lån til hovedaktionæren (med bestemmende indflydelse)'s nærtstående, fx forældre, ægtefæller og børn, som ikke selv ejer aktier i selskabet, må anses for et indirekte lån til hovedaktionæren med den følge, at denne skal beskattes.

Se hertil SKM2018. 556. LSR, SKM2019. 377. ØLR og SKM2020. 184. BR, hvor selskabets lån til hovedaktionærens nærtstående blev anset for et indirekte lån til hovedaktionæren og beskattet hos denne.

Når LL § 16 E ikke finder anvendelse i forhold til nærtstående, som ikke ejer aktier, kan et udlån til disse nærtstående ikke i relation til den nærtstående skatteretligt ændre karakter til en hævning uden tilbagebetalingsforpligtelse alene i kraft af udbetalingen. § 16 E vedrører således alene beskatning af aktionærer.

Såfremt det på grundlag af en konkret bevismæssig vurdering af, om lånet er ydet med tilbagebetalingsforpligtelse, kan anses for dokumenteret, at den nærtstående er retligt forpligtet til at tilbagebetale beløbet, kan udbetalingen ikke anses for en gave. I en sådan situation vil det alene komme på tale at beskatte hovedaktionæren af maskeret udlodning eller løn, jf. det ovenfor anførte om beskatning af hovedaktionæren ved udlån til nærtstående.

Må det derimod lægges til grund, at den nærtstående ikke er retligt forpligtet til at betale beløbet tilbage, og at der følgelig er tale om en gave, vil den pågældende være afgiftspligtig af gaven (ægtefæller undtaget). I en sådan situation kan hovedaktionæren - forudsat at han er bekendt med dispositionen - også beskattes af maskeret udlodning eller løn, da gaven må anses for at have passeret hovedaktionærens økonomi."

Spørgsmål 2

Lovgrundlag

Aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2

Stk. 2. Ved afgørelsen af, om den skattepligtige eller dødsboet efter den skattepligtige ejer eller har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i et selskab eller råder eller har rådet over mere end 50 pct. af den samlede stemmевærdi, medregnes aktier, der samtidig tilhører eller har tilhørt den skattepligtiges ægtefælle, forældre og bedsteforældre samt børn og børnebørn og disses ægtefæller eller dødsboer efter de nævnte personer. Stedbarns og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold. Aktier tilhørende en tidligere ægtefælle til den i 1. pkt. nævnte personkreds og aktier, som en ægtefælle til den i 1. pkt. nævnte personkreds har afstået før ægteskabets indgåelse, medregnes dog ikke. Endvidere medregnes aktier, som tilhører eller har tilhørt selskaber, fonde m.v., hvorover den nævnte personkreds på grund af aktiebesiddelse, vedtægtsbestemmelse, aftale eller fælles ledelse har eller har haft en bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse på grund af aktiebesiddelse foreligger, såfremt en eller flere personer i den i 1. pkt. nævnte personkreds på grund af ejerskab eller rådighed over stemmerettigheder direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne i selskabet. Hvis aktierne er optaget til handel på et reguleret marked, kan bestemmende indflydelse efter en konkret vurdering foreligge ved en ejerandel på mindre end 50 pct.

Kursgevinstlovens § 3

Gevinst og tab på fordringer medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. dog §§ 4, 5 og 24 A.

Kursgevinstlovens § 4, stk. 1 og 2

Tab på fordringer på koncernforbundne selskaber kan ikke fradrages. Dette gælder tillige tab på fordringer på sambeskattede selskaber og selskaber, der vil kunne sambeskattes, jf. selskabsskattelovens §§ 31 og 31 A. Det ikke-fradragsberettigede tab opgøres på grundlag af valutakurserne på tidspunktet for fordringens erhvervelse uden hensyn til ændringer i valutakurserne.

Stk. 2. Ved koncernforbundne selskaber forstås

- 1) selskaber og foreninger mv., hvor samme aktionærkreds ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen i hvert selskab,
- 2) selskaber og foreninger mv., hvor samme aktionærkreds ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte råder over mere end 50 pct. af stemmerne i hvert selskab,
- 3) en fond og selskaber, hvori fonden ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte ejer mere end 50 pct. af aktiekapitalen i hvert selskab, eller
- 4) en fond og selskaber, hvori fonden ved fordringens erhvervelse eller på noget senere tidspunkt direkte eller indirekte råder over mere end 50 pct. af stemmerne i hvert selskab.

Aktionærer som nævnt i aktieavancebeskatningslovens § 4, stk. 2, anses ved bedømmelsen af aktionærkredsen som én og samme aktionær. Ved opgørelsen af stemmeandele ses bort fra stemmer, som alene er opnået ved stemmeretsoverdragelse i forbindelse med erhvervet sikkerhed i aktier.

Kursgevinstlovens § 26, stk. 2

Stk. 2. Gevinst eller tab på fordringer opgøres som forskellen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen. Som anskaffelsessum anvendes kursværdien på erhvervelsetidspunktet, medmindre den skattepligtige godtgør at have erhvervet fordringen for et højere beløb.

Ligningslovens § 16 E

Der henvises til lovgrundlaget under spørgsmål 1 *Forarbejder*

Lovforslag nr. 199, folketingsåret 2011/12

De almindelige bemærkninger afsnit 3.1.2.2 om forslagens indhold (uddrag)

"3.1.2.2. Forslagets indhold

(...)

Hvis et aktionærlån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der foreligger en hævning uden tilbagebetalingspligt. Ved anvendelsen af skattelovgivningen vil der ikke være tale om en fordring henholdsvis gæld."

De specielle bemærkninger (uddrag)

"Hvis et lån er omfattet af den foreslåede bestemmelse i ligningslovens § 16 E, vil det i alle skattemæssige relationer blive lagt til grund, at der hverken hos långiver eller låntager foreligger et lån."